

Az esettanulmány elnevezése	Transznacionális csalás és offshore vállalkozások
Leírás	A projekt célja az volt, hogy élelmiszert biztosítson szükségben lévő személyek számára. A projekt támogatásban részesült a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alapról (FEAD), amely az Európai Szociális Alap intézkedéseit kiegészítő alap.
Érintett esb-alap(ok)	A leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap (FEAD)
Szabálytalanság típusa	<ul style="list-style-type: none"> Okmányokkal való visszaélés és transznacionális csalás
Jelentéstételi mechanizmus	A csalás gyanúját a szerződéses kötelezettség –élelmiszer szállítása a leginkább rászoruló személyeknek –teljesítésének elmaradását követően jelentették be.
IMS-jelentés	Igen
Figyelmeztető jelzés(ek)	<p>A gyanú a következő csalásra utaló mutatók és jelek alapján merült fel:</p> <ul style="list-style-type: none"> egy EU-tagállam jogalánya (X vállalkozás) elnyerte egy másik tagállamban a közbeszerzési szerződést, annak ellenére, hogy nem rendelkezett korábbi tapasztalattal az érintett ágazatban; az „X vállalkozás” a projekt kezdeti szakaszában abbahagyta az élelmiszerek szállítását a leginkább rászoruló személyeknek.
A csalás módjának leírása	<p>Egy mezőgazdasági állami intézmény 2012-ben a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap (FEAD) keretében élelmiszerek szállítására irányuló közbeszerzési eljárást indított. Az „X vállalkozás” több mint 32 millió EUR összegben elnyerte a közbeszerzést. Miután az „X vállalkozás” teljesítette az első liszt- és olajszállításokat, az állami intézmény körülbelül 18 millió EUR előlegfizetést teljesített a vállalkozás részére.</p> <p>Mivel a nyertes ajánlattevőnek kötelessége volt bankgaranciát benyújtani a projektben érintett pénzeszközök fedezetének biztosítására, a közbeszerzési eljárás biztosítékot jelentett a pénzre. Miután azonban a vállalkozás megkapta a pénzeszközöket és minimális szállításokat teljesített, a szállítások leálltak, a pénzeszközök pedig eltűntek. Következésképpen olyan helyzet állt elő, hogy a pénzeszközöket már kifizették az „X vállalkozásnak”, azonban a szerződést a vállalkozás nem teljesítette.</p> <p>Amikor a gazdasági szereplő megszegte a szerződést, a bankgaranciát nyújtó bank visszautasította a költségek fedezését.</p>

	Az állami intézmény a bankgaranciát kibocsátott banktól igényelte vissza a pénzeszközöket, azonban a bank nem volt hajlandó fizetni.
A csalás észlelésének módja	<p>Ez az esettanulmány az esettel kapcsolatos hivatalos nyilvános információkon alapul, amelyeket az OLAF és két tagállam illetékes hatóságai szolgáltatottak. Célja az, hogy bemutassa egy tagállam arra irányuló intézkedéseit, hogy az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) vizsgálatait segítő módosítsa nemzeti jogszabályát.</p> <p>Mind uniós szinten, mind pedig országos szinten nagyszabású nemzetközi vizsgálat kezdődött, amelyet uniós szinten az OLAF vezetett. Különböző tagállamokban helyszíni ellenőrzéseket végeztek. A csalás gyanúja azután merült fel, hogy az „X vállalkozás” nem szállította le az élelmiszereket a leginkább rászoruló személyeknek. Ezt a projekt végrehajtásának helye szerinti ország illetékes hatóságai megerősítették.</p> <p>Az OLAF által a hatóságoknak biztosított segítségnyújtás többek között az első tagállamban (a projekt teljesítésének helyszíne) és a második tagállamban (a nyertes ajánlattevő székhelye) helyszíni ellenőrzések elvégzését, valamint egy harmadik tagállamban az igazságügyi hatóságoknál történő tájékozódást, egy negyedik tagállam vizsgálati segítségnyújtásának fogadását, továbbá két további tagállam közigazgatási hatóságaitól részletes információk átvételét foglalta magában.</p> <p>Az illetékes hatóságok ellátták az OLAF-ot az „X vállalkozás” adózási és biztosítási adatainak vizsgálata szempontjából releváns információkkal. A nemzeti jog értelmében ugyanakkor ilyen információkat csak speciális nemzeti szerveknek lehet adni. Ebben az esetben a nemzeti csalásellenes koordinációs szolgálat (AFCOS) segítette az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) vizsgálatát a vizsgálati információkhoz való hozzáférésben.</p> <p>A nemzeti jogszabály szerint azonban sem az OLAF, sem az AFCOS nem volt jogosult hozzáférni ezekhez az információkhoz. Jogi szempontból az „X vállalkozással” kapcsolatos adózási és biztosítási információk megszerzése kétféleképpen volt lehetséges:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ha vagy az AFCOS, vagy az OLAF a jog értelmében jogosult ilyen érzékeny információk átvételére (amire nem voltak jogosultak); 2. Az elkövető/csaló önkéntes hozzájárulásának kérelmezése útján. <p>Ebben az esetben a hatóságok a következőképpen jártak el a</p>

	<p>szükséges információk megszerzése érdekében:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Biztosították „X vállalkozás” tulajdonosának önkéntes hozzájárulását (hozzájárulási nyilatkozattal) ahhoz, hogy segít az AFCOS által végzett vizsgálatban. 2. A Nemzeti Bevételek Hivatala (nemzeti adóhatóság) ezután további információkat bocsátott az AFCOS és az OLAF rendelkezésére. 3. Az AFCOS és az NRA 2015-ben, 2016-ban és 2017-ben módosításokat kezdeményezett a nemzeti adózási-biztosítási eljárási szabályzatban. <p>Végül korrupció elleni vizsgálók végeztek vizsgálatokat országszerte különféle helyszíneken, és az „X vállalkozással” szemben eljárást indítottak a hatóságok.</p>
A felmerült nehézségek	<p>E különleges transznacionális ügy esetében a következő nehézségek merültek fel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • az állami intézmény a Legfelsőbb Semmítőszék elé terjesztette az ügyet, amely arra a következtetésre jutott, hogy a banknak meg kell fizetnie a bankgaranciát. Egy bírósági végrehajtó lefoglalta a bank számláit, hogy a bankgaranciát az ügynökségnek való visszafizetésre használja fel. Az uniós pénzeszközöket azonban még mindig nem fizették vissza; • az offshore vállalkozások részvétele, ami tovább bonyolította a vizsgálatokat; • a bank elmulasztotta visszafizetni a bankgaranciát.
Az azonosított gyengeségek	<p>Az érintett tagállamok együttes erőfeszítéseiben azonosítható néhány gyengeség, például a következők:</p> <ul style="list-style-type: none"> • az állami intézmény belső szabályai nagyon nagy összegű pénzeszközök kifizetését tették lehetővé a szerződés jelentősebb részének teljesítése előtt (noha a pénzeszközöket garancia fedezte); • a közbeszerzési kritériumok, amelyek lehetővé tették, hogy egy tapasztalatlan és kétes vállalkozás pályázzon és elnyerje a pályázatot; • olyan uniós intézmény szükségessége, amely képes uniós szinten vizsgálatokat folytatni és eljárni, mint például az Európai Ügyészség (EPPO); • az állami intézmény a Legfelsőbb Semmítőszék elé terjesztette az ügyet, amely arra a következtetésre jutott, hogy a banknak kell megfizetnie a bankgaranciát. Egy bírósági végrehajtó lefoglalta a bank számláit, hogy a bankgaranciát az ügynökségnek való visszafizetésre használja fel. Az uniós

pénzeszközöket azonban még mindig nem fizették vissza.

Ez az eset azt mutatta be, hogy a hatóságok hajlandóak együttműködni a szükséges mértékben egy adott csalásnak az OLAF általi kivizsgálásában, többek között a nemzeti jogszabály haladéktalan módosításával is.